

Negyven átokházi magyar Szegedre tart,

mert „hívót” kapott a törvénybe, de — mint sértett — költséget nem kap — A rosszul szövegezett idézőlevél következményei

(A Délmagyarország munkatársától.) A hivatalos nyelv ellen nem egyszer panaszkodott a Délmagyarország. Néha csak bosszúságot, de nem egyszer kárt is okoz ez a nyelvezet, amelyet sokszor még azok sem értenek meg, akik használják. Még kevésbé értik azok, akiknek számára ezen a nyelven akarnak valamit tudomásukra hozni. Komoly bonyodalmakat idéz elő, például az az „egységes idézőlevél”, amelyet a tanu, szakértő, sértett, magánvállaló és magánfél kap. Az, akit a bíróság csupán csak mint sértettet idéz meg a főtárgyalásra, nem köteles megjelenni, ha azonban mégis megjelent, akkor a megjelenéséért semmiféle költséget nem remélhet, mert a sértettnek költség-megtérítés nem jár. Falusi, tanyai magyarok, akik ilyen idézőt kapnak, mindegyik esetben megjelennek a bíróság előtt és várják a költségeket és amikor a főtárgyalási elnök közli velük, hogy nem lettek volna kötelesek eljönni, értelmetlenül bámulnak, mert hiszen „hívót” kaptak. Csak hogy a hívó szövegezése olyan, hogy azon laikus ember el nem igazodik. Az első oldalon az áll, például a sértettek esetében, hogy a címzettet a bíróság a hátsó oldalon, a 4-es szám alatt olvasható jogkövetkezményekre való figyelmeztetéssel idézi meg. A tulsó oldalon, a Figyelmeztetés alatt ez olvasható:

„Az 1896:XXXIII. t.c. szerint azzal szemben, aki az idézésben meghatározott helyen és időben pontosan meg nem jelenik, vagy a kihallgatás helyéről engedelem nélkül eltávozik, a következő intézkedéseket teszik: ha csak mint sértett, vagy csatlakozó van idézve, a bíróság azt fogja vélelmezni, hogy az esetleg elejtendő vádnak képviselőt nem hajlandó átvenni; a sértett maga helyett mindig küldhet meghatalmazottat, kivéve, ha őt a bíróság személyes megjelenésre kötelezte.”

A szövegből tehát éppen a legfontosabbak hiányzanak. Hiányzik a világos és érthető megjegyzés, hogy akit csak sértettként és nem tanuként idézett meg a bíróság, nem köteles megjelenni a főtárgya-

lason, ha megjelenik, akkor azért pénzt nem kap. Ehelyett a tanyai magyar bizonyos vélelmekről, vádelejtésekről, csatlakozásokról olvashat, amikről azt sem tudja, hogy mi fán teremnek.

Igy történt meg azután, hogy a sértettként idézett falusiak, tanyaiak a főtárgyalás napján ott hagynak csapot-papot, 30—40 kilométereket gyalognak, sokszor étlen-szomjan, csak azért, hogy megjelenjenek a főtárgyaláson, ahol tulajdonképpen semmi dolguk nincs. Tárgyalás végén azután várják a tanudíjat, az elmaradt napszám megtérítését, ehelyett pedig sajnálkozó vállvonogatást kapnak.

— Ne tetszett volna megjelenni, az idézőn rajta volt, hogy nem muszáj eljönni...

— De nagyságos uram, hívót kaptam! Még el is mentem a község házára és megmondtam, hogy nem jöhetek, mert nincs pénzem vonatra. Ott azt mondták, hogy aki hívót kapott, annak el kell mennie. Hát én így már tegnap utra keltem, gyalog jöttem és csak holnap érek haza. Odahaza pedig addig nincs mit enni a gyerekeknek!

Az elnök erre azt válaszolja, hogy a község házában sem tudják, hogy a sértettnek nem kell megjelennie...

Még kevésbé érti meg a dolgot a tanyai magyar, akinek például ellopták két tyukját és a tolvaj ügyében főtárgyalást tűz ki a bíróság. A károsult szegény ember mint sértett kap idézőt, a szomszédja, aki ugyan nem károsult, de látta a tolvajt s így tanuskodni tud, tanuként jelenik meg. A szomszéd megkapja a költségeket. 6 ellenben egy fillért sem, pedig neki még a tyukját sem adják vissza, mert a földhözragadt vádlottnak nem lehet semmit sem megvenni.

Pénteken tárgyalt a törvényszék egy monstre családi ügyet, melynek sértettjei, mintegy negyvenen, szintén megjelentek. Majdnem mind átokházi lakosok, akik 45 kilométert gyalogoltak — teljesen hiába, csak azért, mert az idéző szövege rossz...

Kevés jóakarattal lehetne segíteni a dolgon.

A szegedi törvényszék kártérítésre kötelezte a vasutat a halálos vaspalack-csere miatt

A vásárhelyi jéggyárban történt robbanás epilógusa a törvényszéken

(A Délmagyarország munkatársától.) Pénteken délelőtt folytatták a szegedi törvényszéken a vásárhelyi jéggyár volt bérelőinek kártérítési perét. A vásárhelyi jéggyárban — mint ismeretes — 1926 októberében halálos kimenetelű robbanás történt. A vizsgálat annakidején megállapította, hogy a robbanást egy végzetes vaspalackcsere okozta. A vásárhelyi vasuti raktárban ugyanis elcserélték a palackokat és ammóniák helyett oxigént küldtek a gyárnak. A tévedést a jéggyárban sem vették észre és az oxigén palack felrobant, amikor behelyezték a gépbe.

A szerencsétlenségből kifolyólag végső fokon a Kuria megállapította a vasuti raktárnak felelősségét és pénzbüntetésre ítélte. Az iratok szerint ugyanis a raktárnak súlyos gondatlanságot követett el, mert ahelyett, hogy a jéggyár küldőnceinek átadta volna az ammóniákat tartalmazó vaspalackot, azt mondta nekik, hogy ott a sarokban a palack, vigyék el. A megjelölt helyen két vaspalack volt, az egyikben ammóniákat, a másikban pedig oxigént küldtek Vásárhelyre és a jéggyár emberei tévedésből ez utóbbit vitték el.

A vasuti raktárnak később felfedezte a végzetes tévedést és üzent a jéggyárba, de az üzenetét nem közvetítették és így

megtörtént a halálos szerencsétlenség.

A jéggyár bérelői megvárták, amíg a vasuti raktárnokkal szemben az ítélet jogerőre emelkedett és most kártérítési pert indítottak a Máv. ellen. A három bérelő, névszerint ifjú Meszlényi Pál, Koncz Béla és Kardos Imre elmaradt haszon címén 106.000 pengő kártérítési összeg megítélését kérték a bíróságtól.

A múlt héten már tartott ebben az ügyben a szegedi törvényszék tárgyalást és ezen a jéggyár bérelői hivatkoztak arra, hogy a robbanást megelőzően igen kitűnően ment a gyár, alig győzték teljesíteni a nagyarányú megrendelést és a következő négy évben — amennyiben a bérleti idő meg volt állapítva — szerintük a várható haszon meghaladta volna a száz ezer pengőt.

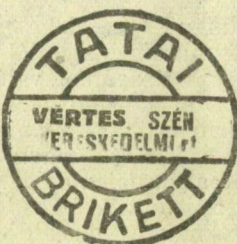
Az iratokból kitűnt az is, hogy a jég-

gyár három bérelője ellen pert indított Hódmezővásárhely városa is, mivel a bérlők vállalták azt, hogy 1931-ig üzemből tartják a gyárat és ezután a jéggyár, a beruházásokkal együtt a város tulajdonába megy át. Vásárhely és a bérlők közötti per végül is egyességgel végződött, a bérlők ugyanis kötelezték magukat, hogy vagy rendbehozzák a gyárat, vagy 10.000 pengőt fizetnek a városnak.

A pénteki folytatólagos tárgyaláson dr. László Adolf táblabíró már ítéletet is hozott a kártérítési perben. A bíróság az elmaradt haszonért töredékkártérítésre kötelezte a Máv.-ot. Az ítélet szerint a vasut 1926 október 19-től, a robbanás napjától, ugyanazon év végéig tartozik elmaradt haszon címén mindhárom bérelőnek külön-külön 1317 pengőt fizetni. A bérlők a további négy évre is követelték az elmaradt haszon kifizetését, ezzel az igényükkel azonban a bíróság elutasította őket, mert a bíróság álláspontja szerint már négy évvel ezelőtt is üzemből helyezhették volna a gyárat, hiszen erre most, sokkal nehezebb viszonyok között, Vásárhely városával szemben, kötelezettséget is vállaltak. Megállapította ítéletében a törvényszék azt is, hogy a bérelőket is terhelő gondatlanság a robbanásból kifolyólag, bár a raktárnak gondatlansága sokkal súlyosabb.

Szemüveget!
fényképezőcikket
Liebmann

látványos-szaküzletben vásároljon
Kelemen uccá 12.

BUDAPESTI és HINDENBURG KOKSZ

Minden mennyiségben házhoz szállítva. Viszonteladóknaak árkedvezmény!

